

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] remaneant reliquiæ peccatorum? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

ad nouam vitam) : & idem in baptismo homo consequitur remissionem reatus totius pœnæ. In penitentia verò consequitur virtutem passionis Christi, secundum modum propriorum actuum, qui sunt materia penitentia, sicut aqua baptismi, ut supra dictum est. Et idem non statim per primum actum penitentia, quo remittitur culpa, soluitur reatus totius pœnæ: sed completis omnibus penitentia actibus.

ARTIC. V.

Utrum remissa culpa mortali, tollantur omnes reliquiae peccati?

530

sup. ar. 4.

ad 3. et 4.

d. 14. q. 2.

ar. 1. q. 3.

1. Cor.

11. lec. 7.

c. 1. fin.

* c. 9. post

me. to. 4.

† c. 4. p. 4

inter pr.

et med.

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod remissa culpa mortali, tollantur omnes reliquiae peccati. Dicit enim Aug.* in lib. de pœn. Numquam Dominus aliquem sanauit, quem omnino non liberauit: totum enim hominem sanauit in sabbato: quia & corpus ab omni infirmitate, & animam ab omni contagione. Sed reliquiae peccati pertinent ad infirmitatem peccati. Ergo non videtur possibile, quod remissa culpa, remaneant reliquiae peccati.

¶ 2 Præterea, Secundum Dionysium quarto cap. de diuinis nominibus, bonum est efficacius, quam malum: quia malum non agit nisi virtute boni. Sed homo peccando, simul totam infectionem peccati incurrit. Ergo multo magis penitendo liberatur etiam ab omnibus peccati reliquijs.

¶ 3 Præterea, Opus Dei efficacius est quam opus hominis. Sed per exercitium humanorum operum ad bonum, tolluntur reliquiae peccati contrarij. Ergo multo magis tolluntur per remissionem culpæ, quæ est opus Dei.

SED contra est, quod Mar. 8. legitur, quod cæcus illuminatus a Domino, primo restitutus est ad imperfectum visum (vnde ait, Video homines velut arbores ambulantes), deinde restitutus est perfecte, ita ut videret clare omnia. Illuminatio autem cæci, significat liberationem peccatoris*. Post primam ergo remissionem culpæ, qua peccator restituitur ad

Al. post penitentia: ergo post, &c.

visum spiritualem, adhuc remanent in eo aliqua reliquia peccati prateriti.

RESPONDEO dicendum, quod peccatum mortale ex parte conuersionis inordinata ad bonum commutabile, quamdam dispositionem causat in anima, vel etiam habitum, si actus frequenter iteretur. Sicut autem dictum est *f*, culpa peccati mortalis remittitur, in quantum tollitur per gratiam auersio mentis a Deo. Sublato autem eo, quod est ex parte auersionis, nihilominus remanere potest id quod est ex parte conuersionis inordinata, cum hanc contingat esse sine illa, sicut prius dictum est *. Et ideo nihil prohibet quin remissa culpa, remaneant dispositiones ex precedentibus actibus causatae: quae dicuntur peccati reliquia. Remanent tamen debilitatae & diminuta*: ita quod homini non dominantur. Et hoc magis per modum dispositionum, quam per modum habituum: sicut etiam remanet fomes post baptismum.

ar. p. p. p.

ar. p. p. p.

* *Alis,*
ita quod homini non dominantur magis per modum dispositionum.

q. 44. a. 3. ad 2.

Ad primum ergo dicendum, quod Deus totum hominem perfecte curat. Sed quandoque subito: sicut focum Petri statim restituit perfecte sanitati, ita ut surgens ministraret illis, ut legitur Luca 4. Quandoque autem successiue: sicut * dictum est de caeco illuminato, Mar. 8. Et ita etiam spiritualiter quandoque tanta commotione conuertit cor hominis, ut subito perfecte consequatur sanitatem spiritualem, non solum remissa culpa, sed sublatis omnibus peccati reliquijs: ut patet de Magdalena Luca 7. Quandoque autem prius remittit culpam per gratiam operantem, & postea per gratiam cooperantem successiue tollit peccati reliquias.

Ad secundum dicendum, quod peccatum etiam quandoque statim inducit debilem dispositionem, utpote per vnum actum causatam: quandoque autem fortiolem, causatam per multos actus.

Ad tertium dicendum, quod vno actu humano non tolluntur omnes reliquia peccati: quia ut dicitur

citur in predicamentis, prauus ad meliores exercitationes deductus, ad modicum aliquid proficiet, vt melior fit. Multiplicato autem exercitio, ad hoc peruenit vt fit bonus virtute acquisita. Hoc autem multo efficacius facit diuina gratia siue vno, siue pluribus actibus.

ARTIC. VI.

531

2. d. 14 q.

2. a. 1. q. 1

Vtrum remissio culpæ sit effectus pœnitentiæ?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod remissio culpæ non sit effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus. Dicitur enim pœnitentiæ virtus, secundum quod est principium humani actus. Sed humanus actus non operatur ad remissionem culpæ, quæ est effectus gratiæ operantis. Ergo remissio culpæ non est effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus.

¶ 2 Præterea, Quædam aliæ virtutes sunt excellentiores pœnitentiæ. Sed remissio culpæ non dicitur effectus alicuius alterius virtutis. Ergo etiam non est effectus pœnitentiæ, secundum quod est virtus.

¶ 3 Præterea, Remissio culpæ non est nisi ex virtute passionis Christi, secundum illud Heb. 9. Sine sanguinis effusione non fit remissio. Sed pœnitentiæ, in quantum est sacramentum, operatur in virtute passionis Christi, sicut & cætera sacramenta, vt ex supra dictis patet*. Ergo remissio culpæ non est effectus pœnitentiæ in quantum est virtus, sed in quantum est sacramentum.

q. 62. a. 2.

SED contra, Illud est propriè causa alicuius, sine quo esse non potest: omnis enim effectus dependet à sua causa. Sed remissio culpæ potest esse à Deo sine pœnitentiæ sacramento, non autem sine pœnitentiæ secundum quod est virtus: vt supra dictum est †. Vnde & ante sacramenta nouæ legis pœnitentibus Deus peccata remittebat. Ergo remissio culpæ est propriè effectus pœnitentiæ secundum quod est virtus.

art. p. 1. q. 1.

RESPONDEO dicendum, quod pœnitentiæ est virtus, secundum quod est principium quorumdam